

**ҰЛТТЫҚ
ЭКОНОМИКАДАҒЫ
ҚАРЖЫ ЖӘНЕ АҚША
НЕСИЕ ЖҮЙЕСІ**

ЖОСПАРЫ:

- Қаржы және қаржы жүйесінің мәні. Қаржының қызметтері.
- Мемлекеттік бюджет және оның құрлымы.
- Салық және оның мәні. Салықтың түрлері.
- Мемлекеттің фискалдық саясаты.
- Несиенің мәні және нысандары. Несиелеу қағидалары.
- Қазіргі банк жүйесі және оның құрлымы.
- Ұлттық банк-мақсаттары, міндеттері және құрлымы.

ҚАРЖЫ

○ Қаржы дегеніміз –
қоғамның ақшалай
қаржы қорландыру мен
пайдалану жөніндегі
экономикалық
қатынастар жиынтығы.

ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕРІ:

1. **Шоғырландыру** – мемлекеттің өмір сүрін материалдық негізін жасау және жұмыс істеуін қамтамасыз ету.
2. **Реттеу** – жұмыс істеп тұрған субъектінің қызметін ынталандыру.
3. **Бөлу** – жалпы ұлттық өнімді, ұлттық табысты бөлу және қайта бөлу.
4. **Бақылау** – қаржы ресурстарын бөлуді бақылау.

ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

◦ **Қаржы жүйесі** – бұл заңмен бекітілген нормативтер кезінде тиісті институттармен мекемелер арқылы ақшалай қаржы қорын жасау мен пайдалану жөніндегі экономикалық субъектілер арасындағы қарым-қатынас.

◦ Мемлекеттік бюджет – ақшаның орталықтандырылған қоры.

◦ Бюджет түрлері:

- Республикалық
- Облыстық
- Қалалық
- Аудандық

БЮДЖЕТ

Кірістер

1. Салықтық, салықтық емес түсімдер мен алымдар.
2. Капитал мен операциялармен түсетін түсімдер.
3. Ресми трансферттер.

Шығыстар

1. Экономиканы қаржыландыру.
2. Әлеуметтік мәдени бағғылым.
3. Мемлекетті басқару.
4. Қорғаныс.
5. Сыртқы экономикалық қызметті жүзеге асыру.
6. Мемлекеттің қарыздарына қызмет ету.

МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЫЗ

Ішкі

Өкіметтің өз елінің
азаматтарына қарызы.

Сыртқы

Шет мемлекеттерге,
ұйымдарға қарызы.

САЛЫҚ

◦ **Салық** – бұл жеке және заңды тұлғалардың бюджетке міндетті төлемдері.

Салықтың негізгі қызметтері:

ФИСКАЛДЫ

Мемлекет табысын
қалыптастыру

РЕГТЕУ

Экономиканың кейбір
салаларын дамыту және тежеу

